

זהר הקדוש

עם ביאור
הפֿתֿר והפֿבוֿר

פרשת וירא • מוחה של קריאת פרשת הקרבנות לבטל המקורנים

תִּינַח בְּזֶמֶן שִׁיְהִי יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָתָם ובית המקדש בנוי ויוכלו להקריב קרבנות, אבל **בִּין שִׁיְגִלוּ מַעַל אֲדָמָתָם** ולא יוכלו להקריב קרבנות **מֵה יַעֲשׂוּ, אָמַר לוֹ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֹשֶׁה, יַעֲסֻקוּ בַתּוֹרָה, וְאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם בְּשִׁבְלָה יוֹתֵר מִכָּל הַקִּרְבָּנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ז לו) 'זאת התורה לעולה**

לַמִּנְחָה וְלַחֲטָאת וְלָאֵשׁ וְלַמִּלּוּאִים וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים' וגו', **כְּלוּמֵר, זאת התורה** שהיא מועילה לאדם **בְּשִׁבִּיל עוֹלָה בְּשִׁבִּיל מִנְחָה בְּשִׁבִּיל חֲטָאת בְּשִׁבִּיל אֵשׁם** - במקום הקרבת עולה, ובמקום מנחה, ובמקום חטאת ובמקום אשם.

אָמַר רַבִּי כְּרוֹסְפֵּדָא, הָאִי מֵאֵן דְּמִדְּכַר בְּפֻמְיָה בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מִדְּרָשׁוֹת דְּקִרְבָּנֵי עֲנִינָא וְתַקְרִיבָתָא - מי שמזכיר בפיו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות **דְּקִרְבָּנֵי עֲנִינָא וְתַקְרִיבָתָא** - מי שמזכיר בפיו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות את ענין הקרבנות, כל קרבן וקרבן למה הוא בא, ואת אופן הקרבתם, כיצד מקריבים כל קרבן, **וְיִכּוּן בָּהּ** - ויכוון בהם שתהיה קריאת ענין הקרבנות באה במקום הקרבת הקרבן בפועל, **בְּרִית כְּרוּתָה הוּא** מאת הקדוש ברוך הוא **דְּמִדְּכַר מִלֵּאכֵיָא דְּמִדְּכַרִּין חוּבִיָּה לֵאבְּאֲשָׁא לִיָּה** - שאותם מלאכים שממונים להזכיר את עוונותיו כדי להרע לו ולהענישו, **דְּלֵא יִכְלִין לְמַעְבֵּד לִיָּה אֲלֵמְלָא טִיבֵּוּ** - שלא יוכלו לעשות לו רעה אלא רק טובה.

וּמֵאֵן יוֹכַח - ומנין לנו הוכחה לדבר זה, **הָאִי פִּרְשָׁתָא יוֹכַח** - פרשה זו תוכיח, **דְּכִיּוֹן דְּאָמַר** - שכאשר אמר הכתוב (שם פסוק ב) **וְהָיָה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נָצְבִים עָלָיו**, נתבאר לעיל שהם שלושה מלאכים שבאים אל האדם בשעה שיוצאת נשמתו מגופו, **וּמֵהוּ הִפְרִישׁ עָלָיו, לַעֲיִין בְּדִינָיָה** - שהם עומדים לעיין בדינו ולהזכיר את עוונותיו, **כִּין דְּחִמָּא נִשְׁמָתָא דְּצַדִּיקָיָא כִּן מָה כְּתִיב** - וכאשר רואה נשמת הצדיק שכן עומד להיעשות בה מה כתוב בה (שם פסוק ו), **וְיִמְהַר אֲבָרְהָם הָאֱלֹהִה' וגו', אֲבָרְהָם' זו נשמת הצדיק, וּמֵהוּ הָאֱלֹהִה'**, זה **בֵּית הַמִּדְרָשׁ**, כלומר שכאשר הצדיק מתבונן בכך שיעיינו בדינו ויתבענו אותו על עוונותיו, הוא ממחר לבית המדרש לעסוק שם בתורה, **וּמֵהוּ אוֹמַר** - ומה אומר הצדיק בבית המדרש, זהו שממשיך הכתוב **מִהָרִי שְׁלֹשׁ סָאִים**, וזה רומז על **עֲנִין הַקִּרְבָּנוֹת, שְׁמִקְרִיבִים מִנְחָה מְסוּלָּה, וְנִשְׁמָתָא מִתְּכַוֵּנָה בָּהּ** - והנשמה מתכוונת באמירה זו שתהיה במקום הקרבת הקרבן בפועל, **הָדָא הוּא דְּכְתִיב** - זהו מה שכתוב בהמשך הענין, (שם פסוק ז) **וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרְהָם, שֶׁאֲבָרְהָם הוּא נִשְׁמַת הַצַּדִּיק וְהוּא רֵץ לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה בְּעֵינֵי הַקִּרְבָּנוֹת שְׂבָאִים מִהַבְּקָר, וְכֵדִין נִיחָא לָהּ וְלֹא יִכְלִין לֵאבְּאֲשָׁא לִיָּה** - ואז על ידי הלימוד הזה של מנחה לנשמות הצדיקים ולא יכולים כל המקטרגים להרע להם, כי הלימוד בתורה בפרשת הקרבנות עולה במקום הקרבת הקרבנות.

במאמר זה יתבאר שהעסק בתורה גדול יותר בתורה בפרשת הקרבנות יש בה כוח לבטל את כל המקטרגים שיש על האדם, ולפי זה ידרוש את הפסוקים בפרשתנו 'וימחר אברהם האהלה' וגו', על הצלת הנשמה מהמקטרגים על ידי קריאת פרשת הקרבנות, ובוזה יתבאר כיצד כל הפרשה רומזת על ענייני הנשמה, כפי שהתחיל המדרש הנעלם לדרוש במאמרים הקודמים.

אָמַר רַבִּי חֵיָא אָמַר רַב, אִי הוּיָנָא מִסְתַּכְּלִין בְּפִרְשָׁתָא דָּא נִסְתַּכְּל בְּחִכְמָתָא, אִי עֲנִינָא דְּנִשְׁמָתָא הָאִי לֹא רִישָׁא סוּפָא וְלֹא סוּפָא רִישָׁא, וְאִי עֲנִינָא לְפִטְרִית אִינִישׁ מַעְלָמָא הָאִי, נִסְתֹּר כָּל פִּרְשָׁתָא, אוֹ נֹקִים פִּרְשָׁתָא בְּהָאִי אוֹ בְּהָאִי מֵהוּ 'יוֹקַח נָא מַעֲט מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם' וגו', 'וְאִקְחָה פֶת לָחֶם' וגו', 'וְיִמְהַר אֲבָרְהָם הָאֱלֹהִה אֶל שָׂרָה' וגו', 'וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרְהָם וגו' וְיוֹקַח חֲמָאָה וְחֻלְב' וגו' (בראשית יח ד-ח).

כִּד אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר, לֹא מִצָּאָה הַנִּשְׁמָה תוֹעֵלָת לְגוּף אֲלֵמְלָא מֵה שְׂרָמּוֹ בְּכָאן רָמּוֹ הַקִּרְבָּנוֹת, בְּטָלוּ הַקִּרְבָּנוֹת לֹא בְּטָלָה הַתּוֹרָה, הָאִי דְּלֵא אַעֲסַק בְּקִרְבָּנוֹת לַעֲסַק בַּתּוֹרָה וְיִתְהַנִּי לִיָּה יתיר, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּשִׁפְרֵשׁ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקִּרְבָּנוֹת אָמַר מֹשֶׁה, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּינַח בְּזֶמֶן שִׁיְהִי יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָתָם, בִּין שִׁיְגִלוּ מַעַל אֲדָמָתָם מֵה יַעֲשׂוּ. אָמַר לוֹ, מֹשֶׁה, יַעֲסֻקוּ בַתּוֹרָה וְאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם בְּשִׁבְלָה יוֹתֵר מִכָּל הַקִּרְבָּנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ז לו) 'זאת התורה לעולה לַמִּנְחָה' וגו', כְּלוּמֵר זאת התורה **בְּשִׁבִּיל עוֹלָה בְּשִׁבִּיל מִנְחָה בְּשִׁבִּיל חֲטָאת בְּשִׁבִּיל אֵשׁם.**

אָמַר רַבִּי כְּרוֹסְפֵּדָא, הָאִי מֵאֵן דְּמִדְּכַר בְּפֻמְיָה בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מִדְּרָשׁוֹת דְּקִרְבָּנֵי עֲנִינָא וְתַקְרִיבָתָא, וְיִכּוּן בָּהּ, בְּרִית כְּרוּתָה הוּא דְּאֵנּוֹן מִלֵּאכֵיָא דְּמִדְּכַרִּין חוּבִיָּה לֵאבְּאֲשָׁא לִיָּה דְּלֵא יִכְלִין לְמַעְבֵּד לִיָּה אֲלֵמְלָא טִיבֵּוּ. וּמֵאֵן יוֹכַח, הָאִי פִּרְשָׁתָא יוֹכַח, דְּכִיּוֹן דְּאָמַר (שם פסוק ב) 'וְהָיָה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נָצְבִים עָלָיו, מֵהוּ 'עָלָיו, לַעֲיִין בְּדִינָיָה, כִּין דְּחִמָּא נִשְׁמָתָא דְּצַדִּיקָיָא בָּהּ, מֵה כְּתִיב (שם פסוק ו), 'וְיִמְהַר אֲבָרְהָם הָאֱלֹהִה' וגו', מֵהוּ 'הָאֱלֹהִה', בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וּמֵהוּ אוֹמַר, 'מִהָרִי שְׁלֹשׁ סָאִים, עֲנִין הַקִּרְבָּנוֹת, וְנִשְׁמָתָא מִתְּכַוֵּנָה בָּהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם פסוק ז) 'וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרְהָם, וְכֵדִין נִיחָא לָהּ וְלֹא יִכְלִין לֵאבְּאֲשָׁא לִיָּה.

אָמַר רַבִּי חֵיָא אָמַר רַב, אִי הוּיָנָא מִסְתַּכְּלִין בְּפִרְשָׁתָא דָּא - אם אנו באים להתבונן בפסוקי פרשה זו על מנת לדרוש אותם, **נִסְתַּכְּל בְּחִכְמָתָא** - יש לנו להתבונן בהם בחכמה וליישב את הסתירות הנופלות בדרושי הפרשה, שכן לכאורה קשה, **אִי עֲנִינָא דְּנִשְׁמָתָא הָאִי** - אם פסוקי הפרשה רומזים על ענייני הנשמה כמו שהתחלנו לבאר לעיל, יקשה שהלא **לֹא רִישָׁא סוּפָא וְלֹא סוּפָא רִישָׁא** - שאין תחילת הפרשה כסופה ולא סופה כתחילתה, שכן כיצד נפרש את הפסוקים שבהמשך הפרשה 'יוקח נא מעט מים' וגו' על ענין הנשמה, **וְאִי עֲנִינָא לְפִטְרִית אִינִישׁ מַעְלָמָא הָאִי** - וגם אם נדרוש את ענין הפרשה על זמן פטירת האדם מן העולם כמו שביארנו לעיל בדרך אחרת, **נִסְתֹּר כָּל פִּרְשָׁתָא** - נצטרך לסתור את כל מה שביארנו בפרשה זו, שכן **אוֹ נֹקִים פִּרְשָׁתָא בְּהָאִי אוֹ בְּהָאִי** - בין אם נעמיד את הפרשה בענין הנשמה ובין אם נעמיד בענין פטירת האדם מן העולם יקשה, **מֵהוּ** - כיצד נדרוש את המשך הפסוקים **'יוֹקַח נָא מַעֲט מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם' וגו', 'וְאִקְחָה פֶת לָחֶם' וגו', 'וְיִמְהַר אֲבָרְהָם הָאֱלֹהִה אֶל שָׂרָה' וגו', 'וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרְהָם וגו' וְיוֹקַח חֲמָאָה וְחֻלְב' וגו' (בראשית יח ד-ח), כיצד כל הפסוקים הללו נדרשים בענין הנשמה.**

כדי להשיב על השאלה כיצד המשך הפרשה רומז על הנשמה, מקדים לבאר שהתורה מכפרת יותר מן הקרבנות, וכן שהקורא בפרשת הקרבנות כל המקטרגים מסתלקים ממנו, ולפי זה דורש את פרשתנו על ענין זה:

כִּד אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר - כאשר בא רב דימי אמר על ענייני הנשמה, **לֹא מִצָּאָה הַנִּשְׁמָה תוֹעֵלָת לְגוּף לְכַפֵּר עַל עוֹוֹנוֹתָיו, אֲלֵמְלָא מֵה שְׂרָמּוֹ הַכְּתוּב בְּכָאן רָמּוֹ לַעֲנִין הַקִּרְבָּנוֹת, שֶׁאִם כֹּאשֶׁר בְּטָלוּ הַקִּרְבָּנוֹת בַּחוּרְבֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁמָזָא אִי אִפְשָׁר לַהֲקָרִיב קִרְבָּנוֹת כְּפִשְׁטוֹ, מִכָּל מְקוֹם לֹא בְּטָלָה הַתּוֹרָה שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בְּמִקְוֶה הַקִּרְבָּנוֹת, וְעַל כֵּן הָאִי דְּלֵא אַעֲסַק בְּקִרְבָּנוֹת** - מי שאינו יכול לעסוק בהקרבת הקרבנות כגון עכשיו שנחרב בית המקדש, **לַעֲסַק בַּתּוֹרָה וְיִתְהַנִּי לִיָּה יתיר** - יעסוק בתורה והיא תועיל לו יותר מן הקרבנות. **דְּאָמַר** - כמו שאמר **רַבִּי יוֹחָנָן, כְּשִׁפְרֵשׁ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשֵּׁה אֶת עֵינֵי הַקִּרְבָּנוֹת אָמַר מֹשֶׁה, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,**

לאחר שביאר את פרשת 'וימרה אברהם' וגו' על ענין הקרבנות, מביא את דברי רבי פנחס שלמד כן בגזירה שווה מהקטורת שהקטיר אהרן, שגם שם הוזכר לשון של מהירות:

רבי פנחס פתח קרא דכתיב - רבי פנחס פתח לבאר כיצד פסוקי פרשה זו

רומזים לענין הקרבנות על פי הפסוק שכתוב לאחר מעשה קורת, (במדבר יז יב) **'והנה החל הנגף בעם'**, וכתוב עוד שם, (שם פסוק יא) **'ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם' וגו'**, וכתוב (שם פסוק יג) **'ותעצר המגפה'** בזכות הקטורת, והנה כתיב **הכא** - כתוב כאן בענין הקטורת שהקטיר אהרן **'מהרה'** וכתוב **התם** - וכתוב שם אצל אברהם, **'מהרי שלש סאים'**, ויש ללמוד בגזירה שווה מהרה מהרה, מה להלן קרבן לאשתכא - כשם ששם אצל אהרן היה את קרבן הקטורת כדי להניצל מהמגיפה, אף כאן קרבן לאשתכא - כך גם כאן אצל אברהם נרמז ענין הקרבן שמועיל לאדם להניצל מן המקמרגים.

במאמר זה מבאר שיש כוח באמירת פרשת הקטורת בכוונה לבטל את המגיפה, ומביא מעשה שהיה בענין זה ברבי אחא שביטל את המגיפה מאנשי כפר טרשי על ידי שלימד אותם לעשות כן, וגם החזירים בתשובה שלימה.

אמר רבי פנחס, זמנא חדא הוינא אזלי בארחה וערעית ביה באליהו - פעם אחת הייתי הולך בדרך ופגשתי את אליהו הנביא, אמניא ליה - אמרתי לו, לימא לי מר מלה דמעלי לברייא - יאמר לי האדון דבר שיש בו תועלת לבריות, אמר לי, קיים גזר קודשא בריך הוא - ברית כרת הקדוש ברוך הוא, ועאלו קמיה כל אלין מלאכיא דממנן לאדכרא חובי דבר נש - ונכנסו לפניו בשעת כריתת הברית כל אותם מלאכים שממונים להזכיר

את עוונותיו של האדם, די בעדנא דיכדכרו בני אנשא קרבניא דמני משה - שבשעה שיזכירו בני האדם את הקרבנות שציווה משה בתורה מפי הקדוש ברוך הוא, ונשי לביה ורעותיה בהו - וישים את לבו ורצונו בהם, דכלהו ידכרון ליה לטב - שכולם יזכירו אותו רק לטובה ולא יקטרגו עליו.

ועוד ברית כרת הקדוש ברוך הוא, בעדנא דיערע מותנא בבני אנשא -

שבזמן שתפגע מגיפת הדבר בבני אדם, קיימא אתגזר וכוונא אעבר על כל חילא דשמיא - ברית נכרתה וכוונא עבר והכריז את הדבר על כל צבא השמים, דאי ייעלון בנוהי בארעא - שאם יכנסו ישראל בניו בארץ בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, ויימרון ברעות נפשא ולבא עניינא דקטרת בוסמין דהוו להו לישראל - ויאמרו ברצון נפשם ולבם את ענין קטורת הסמים שהיתה להם לישראל, דיתבטל מותנא מנייהו - שתתבטל מהם המגיפה בזכות הקטורת.

אמר רבי יצחק, בא וראה מנין לנו שיש לקטורת כוח לבטל את המגיפה, מה כתיב - מה נאמר בענין המגיפה שהיתה בבני ישראל לאחר מעשה קורת, (במדבר יז יא) **'ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת'**, אמר ליה אהרן - אמר לו אהרן למשה, למה צריך את כל זה, אמר לו משה, **'פי יצא הקצף מלפני ה'** החל הנגף' וגו', מה כתיב - מה כתוב לאחר מכן, (שם פסוק יב) **'וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם'**, וכתוב עוד, (שם פסוק יג) **'ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה'**, ולא יכיל מלאכא דמחבלא לשלטא - ולא יכל המלאך המשחית לשלוט בהם, ונתבטל מותנא - ונתבטלה המגיפה, ומכאן אנו למדים שיש בכוח הקטורת לבטל את המגיפה, וכן יש כוח זה בקריאת פרשת הקטורת.

רבי פנחס פתח קרא דכתיב (במדבר יז יב) **'והנה החל הנגף בעם'**, וכתוב (שם פסוק יא) **'ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה' וגו'**, וכתוב (שם פסוק יג) **'ותעצר המגפה'**, כתיב **הכא** 'מהרה', וכתוב **התם** 'מהרי שלש סאים', מה להלן קרבן לאשתכא, אף כאן קרבן לאשתכא.

אמר רבי פנחס, זמנא חדא הוינא אזלי בארחה וערעית ביה באליהו, אמניא ליה, לימא לי מר מלה דמעלי לברייא, אמר לי, קיים גזר קודשא בריך הוא ועאלו קמיה כל אלין מלאכיא דממנן לאדכרא חובי דבר נש, די בעדנא דיכדכרו בני אנשא קרבניא דמני משה, ונשי לביה ורעותיה בהו, דכלהו ידכרון ליה לטב.

ועוד, בעדנא דיערע מותנא בבני אנשא, קיימא אתגזר וכוונא אעבר על כל חילא דשמיא, דאי ייעלון בנוהי בארעא בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, ויימרון ברעות נפשא ולבא עניינא דקטרת בוסמין דהוו להו לישראל, דיתבטל מותנא מנייהו.

אמר רבי יצחק, בא וראה מה כתיב, (במדבר יז יא) **'ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת'**, אמר ליה

אהרן למה, אמר 'פי יצא הקצף מלפני ה' וגו', מה כתיב, (שם פסוק יב) **'וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם'**, וכתוב (שם פסוק יג) **'ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה'**, ולא יכיל מלאכא דמחבלא לשלטא, ונתבטל מותנא.

נפשי צמאה
לדעת

כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד"

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים: ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

